

## ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.  
 Hat óra . . . . . 2 frt 50 kr.  
 Három óra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

## BARS.

## HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri költséggel: 7 kr. kétszeriért 6 kr. többszöriért 5 kr. fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

## A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-íradék, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

## KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamáziókat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

## Vasuti közlekedésünk.

Tek. Szerkesztő ur! Nem azért, mintha azon előnyöket, melyeket a vasuti közlekedés az eddig használt más közlekedések fölött nyújt, kisebbiteni kívánám — ez hasztalan dolog is volna a mai gőz és villamos világban — sem azért, mintha az ócsárlás, gáncoskodás viszketege bántana; vagy hogy a kezdet nehézségeit elismerni vonakodnám; — ámbár egy oly hatalmas túrsulat, mint a szab. osztr. magy. állam vasutársaság, mely egyéb sok vasut között a másodrendű garam-ípolylvölgyi vasutat is dominálva tartja, már régen túl van s kell is tul lennie a kezdet nehézségeinek bajain! — iratja velem e sorokat, hanem leginkább azért nyulok tollhoz és teszem a tapasztalásból szerzett észrevételeimet, hogy a közlekedési ügynek tegyek szolgálatot, midőn feltárni igyekszem azon bajokat, melyek a mi vasuti közlekedésünk körében előfordulnak és a nagy közönség hátrányára vannak s melyből az illető körök meggyőződést szerezhetnek arról, hogy sok lehet a panasz, a mint van is és hogy ezen panaszokat orvosolni szükséges, mert a közönség sok tekintetben, különösen a személyszállításra nézve rettegni kezd a vasuti közlekedéstől; noha még csak egy hónapja annak, hogy jó és rossz oldalait ismerni tanulja.

Az igaz, hogy egy hónap nagyon is rövid idő arra, hogy valamely intézménynek, vállalatnak, jó s rossz voltáról kellőleg meggyőződhessünk, kellő kritikát tehesünk, igazságos ítéletet mondhatassunk, de elég még is arra, hogy az előtorduló, létező bajokat feltűntethessük, azok orvoslására s megszüntetésére az illetékes köröket jóakarattal figyelmeztethessük.

A garam-ípolylvölgyi vasut Csátánál két ágra a lévai és ipolyságira

oszolván: a csatái állomás gyűjtő helyet képez a forgalomra. De ezen állomás és pályaudvar, a mint jelenleg van berendezve, az itt összegyűlt forgalom közvetítésére teljesen képtelen. Míg a lévai vonal kiépítve nem volt, a csatái állomás úgy a hogy ezen forgalom közvetítését teljesíthette, de most, hivált ez őszi idényben, az ez évi kedvezőbb termés után sehogysem képes a közönség jogosult igényeinek megfelelni, s azért a bajok és hátrányok legfőbb forrásává vált.

A vasuti vágányok kevés száma sohogyssem felel meg az itt összegyűjtő fel- és lefelé menő vasuti meneteknek, melyek mind itt váltakoznak; ezek szaporítása szükséges első sorban, hogy a mostani konfuzus állapotok megszüntethessenek. Ugy a mint a pályaudvar jelenleg áll, a személybiztonságnak nem felel meg; különösen esti s éji közlekedéseknél az kérdésessé válik. A szolgálattevő egyén ugyan ékes rythmusokban ráráförméd a kocsiból kiszálló közönségre, hogy a vágányokra ne lépjenek, mert új vonat jó, de a közönség nem ismervén a helyzetet, bizony kevés hasznát veszi a két vágány és kocsisor között szűkre mért téren a jóakaratu, de felette nyersen tett figyelmeztetésnek. Ilyenkor csak a véletlennek köszönhetni, hogy katasztrófális baj nem támad.

Hátha még ehhez járul az idő zordonsága: eső, szél, vihar; akkor még azon meglepetéseknek is ki van téve a közönség, hogy a korom sötétben utazási irányától egészen elütetik, úgy hogy a kik felfelé akartak utazni, visszavittettek lefelé, pedig a jelző egyén felhívása folytán.

A közönség ugyanis a váróteremben, ha csak annyi számban van, a mennyit ez befogadni képes — mintegy harmincz-negyven egyén — a jeladást, figyelmeztetést úgy a hogy megkaphatja, megértheti, s ekkor szent a bé-

kesség, megy a dolog; de már ha hetven-nyolcvanra rug a szám, már a váróterembe nem férhetnek, kénytelen egy része esőnek, szélnek kitéve az udvaron ügyelegni, a miből természetesen következik az, hogy biztos tájékozást a dolgok és a menetek, vonatok állásáról annál kevésbé szerezhethet, mert a pipázó, jeladást, teljesítő szolgának sem a hangját nem hallhatni, sem a szavát nem érthetni.

Hát bizony nem csudálhatni, hogy sokan hangoztatják: „valóságos török vasuti állapotok a leghatalmasabb társaság vasutjánál!”

A vasutársaság dekoruma tehát épp úgy, mint a közönség jogosult igényei megkövetelik, hogy ezen zürzavaros állapotoknak vége vessék, a panaszok és bajok megszüntetessenek s a közlekedés, kivált a személyszállítás tekintetében, pontosan és biztosan eszközöltessék\*.)

Azon állítás, melyet több oldalról hallottam s mely széles körben kolportáltak, hogy t. i. a másodrendű vonatknál nem biztosítottak a pontos és határozott időben kitett közlekedés a fővonalakkal — megtörtént ugyanis már az is a garam-ípolylvölgyi vonalon, hogy a fővonalról — con amore elkéstek s az utazók aztán félnap-számra várakozhattak a további menetelre — semmikép sem fogadható el; hiszen a vasuti tarifák és menetrend értesítésekben mindenütt közlötetik s a közönség erre figyelmeztetik, mily időben és rendben járnak és közlekednek a vonatok és pedig úgy a

\*.) Legjobbhan s leggyökerebben oldatnék meg a kérdés az által, ha Esztergom-Nánán, a fővonalon külön menetek, vonatok rendeztetésük be évára és esetleg Ipolyságra; akkor a csatái állomás megszűnnek gyűjtő állomás lenni, minnek bizony éppen nincs értelme már csak primitív voltánál fogva sem, de különben is érthetetlen 32 kilométerre — ennyi esik Lévaig s majd nem ennyi Ipolysáig, választó vonatokat s meneteket Csátán tartani, mikor azok legjobban volnának berendezhetők Esztergom-Nánán egymástól rövid időközönben követendő sorban.

fő, mint a másodrendű vasuti vonalakon egyformán, hogy lehetne tehát az, hogy a mit maguk a társaságok kiadnak, az nem birna kötelező erővel!?

Ilyet fölteni, annál kevésbé állítani lehet a vasuti közlekedésnél, mert ha ez akceptálható volna, ugyan mit érne akkor a vasutak értesítése?!

A nyiltan kiállított kötelezettség alól nem menthet fel semmiféle privilegium, melyeknek istennek hála kora és jogosultsága már 1848. eltemetett.

Kérünk vasuti mizeriánkra nézve orvoslást s erősen hiszszük is, hogy azt meg is fogjuk nyerni!

Fogadja Szerkesztő ur őszi tisztelem kifejezését.

Léva, 1887. október 18.

FARAGÓ M.

## Az alma.

— Hanusz István. —  
 (Folyt. és vége.)

Nagyon jól érezték tehát az inyhős római császári kor emberei, mekkora kincs rejlik az almában, midőn azt annyira becsülték. Bár vacsoráikat tojással kezdték, mert az volt felőle a hiedelem, hogy étvágy-keltő, de a vacsora befejezése mindig almával történt, — honnan Horatiusnál a kifejezés „ab ovo usque ad mala cantare“ nem jelent egyebet, mint egész vacsora alatt mulattatni a társaságot. Az ebédek, melyet a hü Bence Toldy Miklós részére a nádasban föltalalt, szintén alma volt a kiegészítője, mert, mint Arany mondja:

„Végre két almával a módját megadta.“

A délmagyarországi bolgároknál a a völegény kendőt vesz a lánynak, abba almát és némi pénzt tesz kézfogó előtt, mely ünnepélynek is jábuza (alma) a neve. A zombori asszonyvásárt meg úgy írja le Rész Easel Sándor, hogy őszi ujhaldkor összejönnek az eladó lányok a nagy vendég-lőben, megjelennek ott a (ve)vő legények is és a kiválasztott lánynak almát nyujta-

Hiába mondom, hogy már nem szeretlek  
 S viszonzás nélkül nincsen szenvedély;  
 Egy kis mosoly és máig nem feledlek,  
 Téged szeretni oh mi kész, mi kéj!

Latkóczy Mihály.

## A ki sohasem ir.

Mielőtt átmentem volna Amerikába, sok mindenféle fajtáját ismertem már az ügyvédeknek. Magyarország bővelkedik az eredeti prókatori alakokban. A regény- és színirodalom aranybányáját képezi az ügyvédi kar; bár az ügyvédek működési körét tetemesen körülgyűrűbálta már az újabb törvény, s így legalább e részben már nem igen ekkészülhetnek, Amerikában még szabad minden. Az ügyvéd sok mindent megengedhet magának. Működésükre nincsen körülírva. Magaviselete szigorú bírálat alá nem esik: ha tetszik neki, üres óráiban akár zsemleket árulhat az utcán. A feleivel pedig szabadon alkudhatik, gyakran még az ellenfeleivel is. Így nem csoda, ha Amerikában, az ottani élet és viszonyok, százezre több fajtáját és eredeti alakját képesek az ügyvédeknek felmutatni, mint Magyarország, vagy általában Európa bármely állama.

Alig értem át az Atlanti oceánra már is annyival hozott össze véletlenségből a sors, hogy egy egyéniségeiktől, mint speciál működéseikről is köteteket írhatnak össze. De azt hiszem, hogy ha ezuttal csak néhányat fogok is fölemlíteni, az olvasó elégséges lesz magát az iránt tájékozni,

## TÁRCZA.

## Ne siessetek Amerikába!

Van nekünk Amerikában egy jó tanácsadó, az „Amerikai Nemzetör“, mely szeretettel csügg hazánk sorsán. Sokszor nagy gondot okoznak neki az oda vándorló hazánkfiak, kik nyomorúságukban segélyt keresnek. — E derék tanácsadó a többi között így szól legújában is a kivándorlás kérdéséhez:

Amerika munkás viszonyai most oly rosszak, hogy sok tekintetben felülmulják az irországiakat is, hogy csak egyszerű példát említsünk, a szabó legény, (köztudomás szerint a legjobb és legjövendőbb mesterség ez országban) ki néhány évvel ezelőtt hetenként 20—25 dollárt keresett, most örvendhet, ha 10—12 dollár fizetést huzhat, mert annyi a bevándorlott szabó és egyéb mesterséget űzők száma, hogy a munkaadók ugyancsak válogathatnak bennük.

Nagyon gyakran volt és van alkalmunk tapasztalni s hallani, hogy mily sokan vágyódnak vissza régi hazájukba, bár a viszonyok ott sem valami rózsásak, mert Magyarország most fejlődési fokán áll és ezt tudva, mégis vágyódnak vissza, azért azon egyszerű okból, mert szívni óhajtják azt a levegőt, mely bölcsőjük fölött szállt s azután beszélni vágnak szabadon azt a nyelvet, melyet értünk s melyre büszkék vagyunk. Eme büszkeség élteő erőnk, de egyuttal hibánk is, mert igaz ugyan, mi-

szert a magyar szó szépen csengő, zengetes, de kis hazánk szűk határán kívül semmire sem megyünk vele. (Sok példa fekszik előttünk.) Vegyük hozzá még azt is, hogy igen kevés élelemsséggel bírnak, egyáltalában nem vagyunk kereskedői szellemek. Ez állítás az urtól kezdve az egyszerű földmivelőig minden kasztra találóan illik

Mit keresünk hát Amerikában? Minő tudománnyal felfegyverkezve jövünk ide? Bármily nemzetiségű bátran jöhet a tengerentuli országba: csupán a magyar maradjon otthon. Neki nem kell idegen földön keresni kincset, vagyont, bort, buzát, csak munkálkodjék béketűrően otthon s majdan megszerzi azt, a miért ide töri-zuzza magát.

A bevándorlók a folyó évben 72,100 egyénnel többen jöttek, mint az előző évben, kik között több ezer, ha nem is mind magyar ajku, de a magyar korona polgára s ezek közül a legtöbb fiatal ember, kik a „bornyu“ viselése miatt hagyták el azt a földet, hol minden igaz érzelmű magyarnak „élmi-halni kell.“ Ezeknek legnagyobb része örökre elveszett Magyarországra nézve. Azok a mesteremberek és földmivelők, kik ide bevándorolva otthon hagyják családjukat: bizony visszamennek a régi hazába.

A bevándorlott magyarság zöme, mit büszkén becsáthatunk a nyilvánosság elé, kik otthon is szerettek üres óráikban a szellemi táplálékot, előfizetői kis lapunknak és számuk folyton növekszik, a mely körülmény szemmel látható bizonylása az,

hogy szükséges közegek vagyunk külföldön és elismerheti bárki, hogy lapunk az egyedüli magyar lap távol a régi hazától, mely minden idő és alkalomkor teljesíti a mire az új hazában hivatva van.

Tanácsot és utasítást kereső leveleket százat mutathatunk fel, melyek mindegyikére kimerítő és megnyugtató választ irtunk és azoközben tiszta lelkiosmerettel állíthatjuk, hogy mindegyikben óva intetük honfitársainkat az itteni veszélyektől és úgy a régi, mint az új haza iránt tartozó kötelességre hívtuk fel mindannyinak figyelmét. A bevándorlás káros voltát csak mi látjuk tisztán, mert a szomorú tartalmu levelek és panaszok világosan beszélnek. Magyarok! maradjatok ősi fészketekben, maradjatok a csendes nyugalomban otthon, ama kicsiny, de szép hazában, mely ápol s eltakar.

## Egy névtelennek.

Talányos nő, miért hogy úgy szeretlek,  
 Miért zavartad fel nyugodt szívem?  
 Küzdök veled és mégse' győzhetlek meg  
 Akár ledér szíved, akár híven . . . .

A vágy feléd vonz, vérem lázba' lüktet,  
 S midőn egy szóra ébredek veled,  
 Nyílt ajkamon a szó kijönni csügged,  
 S mint oltárkép állsz vágyaim felett . . . .

Mint a mesének megdalolt virága  
 Alkonyba hervad, reggel megújul;  
 Olyan olyan az én szívem világa,  
 Kialvóban szemédtől újra gyul.

nak arany vagy ezüst pénzem kíséretében, ennek elfogadásától függ a lány részéről a házassági beleegyezés.

Népünk gyászünnepe nál sem igen maradhat el itt-ott az alma. Nógrádmegyei Verőczen az a szokás, hogy temetéseken a szolgálattevő papot olyan almával tisztelik meg, a melybe rozmarinszál van tűzve; Váczott az almát már ezirtrommal helyettesítik. Legszébben nyilatkozik azonban az alma mellett a gyermeknek romlatlan ösztöne, mellyel fogva képes kezéből a kappan ezonit is kiejteni, ha piros almát mutatnak neki. Végül hozzá fűzünk ez ismertetéshez egy rövid közlést az Ország-Világ után, mely az almát „a tudás fája gyümölcse”-ül mutatja be, és csak egy pár olyan pontot hagyunk el, melyekben a régiek aranyalmáját szintén almának tünteti fel, holott az a narancs volt.

Egy természetbúvár, mond e közlés, elmésen azt jegyezte meg, hogy az alma a növényi termékek koronája, a növényvilág agya, jelképezi a bölcseséget épen úgy, mint a csókra termelt szépséget. A föld minden zamata egyesülve van a nemes almában. Az irás és földtan az alma mellett is megegyeznek, mert mindegyik az ember teremtése előtti időre teszi annak megjelenését. Nem hiába választá ki a bölcs gondviselés ezt a tudás fájának, mert bebizonyított tény, hogy gyümölcse élvezete az agyra jótékonyan hat, előmozdítván annak tevékenységét jelentékeny villó tartalmánál fogva. A költsézet sem volt hátlatlan e nemes gyümölcs iránt. A pogány hitrege szerint Idussa zárt szekrényben tartogató azokat az almákat, melyekbe az öregedésre szintén hajló istenek ha beharaptak, újra visszanyerték ifjúságukat. Rájok nézve az alma az élet fája is volt.

A szentírás a vágyakat az almához (pomum desiderium) hasonlítja; a beteg Salamon király eképp kiált föl: Jó illatu almákkal tápláljatok engem; s kedvese lehetését az alma illatához hasonlítja. Az alkalmasan mondott ígéről azt jegyzi meg, hogy olyan az, mint az arany alma ezüst rostélyban. Azt mondja az arab, hogy az alma száműz minden betegséget s varázs erővel mozdítja elő az egészséget s anyagi jólétet. Szokásban van némely vidéken piros almát adni a halott megdermedt kezébe, hogy azzal lépjen át a paradicsomba. Alcott, kinek Carlyle sohasem bocsátottam, hogy vegetárián lett, így ír az almáról: Ez mindenkinek kegyence, csak nem mosolyog, kínaltatja magát s szívesen nyulunk utána. Nem létezik nála nemesebb gyümölcs, méltán lett a halhatatlanok barátja. A muzsák egytől egyig kedvelték s maiglan is újult lángra lelkesíti a kifáradt nagy szellemeket.

Vannak, kik a leggazdagabb ebéd után is képesek elfogyasztani több almát anélkül, hogy megártana nekik. Emeljünk te-

hogy miként élnek és működnek az amerikai ügyvédek, a kirkól gyakran szokatlan dolgokat mesélnek a lapok; a mely történetké azonban legkevésbé sem mesék, hanem megtörtént valóságok, a melyeknek esodássága az ottani élet — és társadalmi viszonyoknak a mienktől nagyban eltűő sajátágaiban keresendő.

Newyork, ez óriási kereskedelmi világ- város, a legszentiaalisabb ügyvédi funkciókat képes megteremteni, s a legeredetibb alakokkal csakis ott lehet találkozni.

Midőn a Browne-streetben laktam, egy házban lakott velem Linsley, két newyorki nagykereskedőház ügyvédje.

Nagy fizetésének kellett lenni, mert egész családjával igen urasan élt, bőven költséget, s még a mellett, miként másoktól hallám, évenként szépen félre is tett.

Azt állították róla egyébként, hogy megérdemli a fizetését, mert sokat dolgozik, s a kereskedelmi jogban kitűnő kapacitás. Ajtájára ki volt írva, hogy reggeli nyolcz órától esti hat óráig végzi ügyvédi teendőit.

Ez idő alatt pontosan honn tartózkodott. Amig csak az esti hat óra el nem mult, sem kijönni, sem hazulról távozni nem látta senki.

De a mi legjobban feltűnt előttem, az volt, hogy ez idő alatt őt se látogatta senki. Irnokot vagy segédet pedig éppenséggel nem tartott.

Bizonyára, gondolám magamban, azt a tenger sok irnivalót, mi az irodájában elő-

hát kalapot az alma előtt s kérjük meg háziasszonyainkat, hogy lássák el tőlre a kamrát bőven almával.

## Különfélék.

— **A körmöcbányai magyar egyesület.** — mint leveleznök írja — f. hó 16-án felolvasó gyűlést tartott. Versényi György dr. terjedelmes jelentést tett a magyarországi közművelődési egyesületek lefolyt kongresszusáról, a hova ő, Schröder Károly és Amon Ede dr. ki volt küldve. Elmondja, hogy a kongresszus figyelmét többek közt különösen a gyermekirodalomra kívánta felkeltetni, mint a magyar nemzeti kultúra terjesztését egyik kiválóan előmozdító eszközre, a melyre eddig nagyon kevés ügyet vetettek.

— **Tanítók figyelmébe.** A „bars megyei általános tanító egyesület” alapszabályait a minisztérium jóváhagyván, az alakuló gyűlést a kir. tanfelügyelő november hó 3. napjának délelőtti 10 órájára Ar-Maróthra az állami leányiskolába összehívta. Felhívjuk az érdekelteket, hogy az egyesületet minél nagyobb támogatásban részesítsék.

— **Aranymise.** Sántha Ágoston, báthi plebános e hó 26-án üli meg áldozárságának ötven éves jubileumát. A város és a közsizsület- és szeretetnek örvendő plebános hívei nagy előkészületeket tesznek a ritka s nevezetes ünnepély emelésére.

— **A zsarnócza-jainai vasut kiépítése** tárgyában október hó 16-án Zsarnócán Kazay János országgyűlési képviselő elnöklété alatt értekezlet tartatván, ez alkalomból Kachelmann Károly megbízatást nyert, hogy a vidék érdekeltsége hozzájárulásának mérve iránt az adatokat lehető rövid idő alatt szerezze be.

— **A szüret** Léván és környékén bevégeztettek tekinthető. A mi a mennyiséget illeti, azzal meg lehetnek a gazdák elégedve, mert legtöbb helyen a termés nagyobb, mint az előző évben. A minőségben azonban nem érte el a tavalyi termést, minck oka részben a szüret alatti folytonos esőzés volt. A must cukortartalma átlag 11—14°. Ára hektoliterenkint 7—9 frt.

— **Ipolyi-ünnep.** Ipolyságon e hó 20-án folyt le az Ipolyi-émlékünnep, melyre szomszédos vármegyénk, a nagyevű püspök szülőmegyéjének lelkes és hazafias közönsége és a kath. egyház már hetek óta készült. Reggeli 9 órakor gyászmise volt a kath. templomban. Délután 1 órakor kezdődött az ünnepély második része a vármegyeháznak ez alkalomra esinosan és izléssel díszített nagytermében. Az emlékünnep a hymnusszal kezdődött, mely után Pongrácz Lajos alispán mondott emlékbeszédet, mire Prjor István alkalmi költeményét szavalta el, utána Fraknoi Vilmos tartott beszédet s végül Pongrácz Lajos felolvasta az érkezett sürgönyöket és leveleket. A szép ünnepet lakoma, hangverseny és tánc fejezte be. A megyeház termében ki volt állítva az emléktábla, a melylyel Ipolykeszin fogják megjelölni Ipolyi gyermek- és ifjúkori lakhelyét és Ipolyi összes díszkötésű munkáit.

— **Közgyűlés.** A lévai önkéntes tűzoltó-egylet ma, délelőtti 10 órakor tartja évi közgyűlését a városház tanácstermében.

— **Tanító-választás.** A verebélyi r.

fordul, mind maga végzi, s azért dolgozik reggeli nyolcz órától esti hatig.

Kívánsi voltam irodájára. Addig mesterkedtem, a mig csak egy napon a házfelügyelő társaságában, oly időben, midőn az egész család távol volt a háztól, végig nem sétáltam valamennyi szobáján; megállapodva azon teremben, a melyben íróasztala állt, s a mely egyedül volt ügyvédi irodájának tekinthető.

Az íróasztal nem volt épen nagy, sem valami különös szépen faragott, de engem mégis rendkívül meglepett, mert alig volt néhány vékony kis fiókja, a melyek iratesomokat be sem fogadhattak volna, már pedig azokat sem az asztalon sem szekrényen vagy állványon heverni nem láttam sehoh.

Hol tarthatja vajjon ez az ügyvéd peres aktáit!

Iratesomókat soha sem visz ki magával a háztól, se nem küld, se postára nem menceszt, így itthon kell lenni annak a sok mindenféle írásnak, a mit oly sok napon át reggeltől estig elkészít!

De hol! Az íróasztalán némi rendtelenségben néhány felnyitott jogi könyv hevert, azután fél tiszta papiros, a melynek a felső fele már kissé ódonan nézett ki, jelöl annak, hogy már rég nem érinthette emberi kéz.

Mi ez! Az ügyvéd ur talán még papirost sem használ! Ugyan micsoda retentő sok dolga lehet akkor? Mivel szolgál rá arra a nagy fizetésre, hogy érdeemesnek tartanak azért havonként likvidálni?

kath. iskolaszék e hó 15-én tartott tanító-választási gyűlésén szótöbbséggel Gerley Mátyás, verebélyi kántortanító választott meg az ujonan szervezett harmadik osztály ideiglenes tanítójául.

— **Magyarország idej aratása.** A végleg megállapított számok Magyarország idej aratásáról a következő eredményt tüntetik elő: az összes termés 4.7 millió mmázsával, az az 6—7 millió hektoliterrel volt nagyobb mint az 1882-iki kitűnő esztendőben s így 52—53 millió hektoliter jó minőségű terményből áll. Buza, rozs és árpa tekintetében az eredmény igen kedvező, zab mennyiségileg kielégítő, repce azonban kevesebb termelt, mint a mult évben, a minek egyik oka abban is rejlik, hogy kevesebb terület vettetett be. Gabona nemüekből már most minden kétséget kizárva, bizonyos, hogy jó termés volt, csak az a baj, hogy az árákban nem mutatkozik jó irány, azokban ugy szólván még mindig állandó a hanyatlás. De ha igaznak bizonyul — a már több helyről érkezett hír, — hogy t. i. nagy gabona keresletre van kilátás, — akkor csakhamar jobb viszonyoknak nézhetünk elé.

— **A pénzügyi adminisztráció reformjának,** mint a mint aztán teendő az alapelvei, szó irják, meg vannak már állapítva a pénzügyminisztériumban. A reform a pénzügyigazgatási, adóhivatali, bélyeg- és illeték-szabási adminisztráció egyesítésének eszméjéből indul ki oly módon, hogy minden megyébe lenne egy oly egyesített hivatal. (Kisebb szomszédos megyék közül kettőre terjesztetnek ki egy ily hivatal működési köre.) E reformtól különben csak igen kis mértékben várják a személyzet létszámának redukálását. A fő elönyt a koordinált pénzügyi hivatalok közt eddig folyt sok iratváltásnak megszűnésében látják, ami nemcsak az adminisztrációt teendő gyorsabbá, de az államkincstárra nézve is pénzügyi előnyöket fog maga után vonni.

— **Az új országház** alapozási munkálatait befejezték. A roppant épülethez 60 ezer köbméter betont raktak le a tiszta dunafenekéi kavicsrétegre. E munka 2 hónapban az éjjel nappal folyt 800 munkással elektromos világítás mellett. Az alap a legóriásibb terhet is elbirja.

— **A pápa jubileumára** országszerte tömörked egyházi öltöny, miseruha, oltárterítő és számolypárna készül, melyekből elküldés előtt a központi bizottság Budapesten a jövő hónapban kiállítás rendez. A pápa aranymiséjét 1888. jan. 1-én fogja mondani fél 8 tól délelőt 10 óráig. Ez időpontot a földkerekség főbb pontjainak idejére is átszámították, hogy a hívek ugyanakkor egyesülhessenek imáikat a szent atyával.

— **Új lap.** — „Zólyomi Híradó” ezimen szomszéd-megyénk értelmiségének közakaratóból új lap indult meg; mely a társadalmi, szépirodalmi, tanügyi és a közgazdasági tér kultiválását írta zászlójára. — A lapszerkesztését, K a t o n a Gyula vállalta el, ki a zászló diadala juttatása iránt garanciát nyújt. — Üdvözöljük a derék garádistát a cselekvés terén! S ohajtuk, hogy hazánk, a magyar kultúra érdekében kifejtendő nemes törekvését a siker koronázza!

— **Régi ötforintosok.** A hivatalos lap tegnap előtti száma ama figyelmeztetést közli, hogy a régi ötforintos államjegyek már csak ez év végeig válthatók be, még pedig a közös pénzügyminisztériumhoz in-

Hogy az ügyvéd ur nem sokat irhattott, azt a tolla is elárulta, amennyiben azt már oly elrozsdásodott állapotban találtam, hogy a ki írni próbált volna vele, az menten minden vonásnál beszakította volna a papirost. De még inkább megerősített e hitben a tintatartója, a melyből legnagyobb esodálkozásomra ki volt száradva a tinta.

Ejha, gondolám magamban, hátha elzárja az íróeszközöket?!

Másnap csupa kíváncsiságból bekopogtattam hozzá. Kigondoltam egy szövevényes üzleti kérdést, a melyben a tanácsát akartam kikérni, gondolván, hogy ha munka közben lepem meg, majd lesz alkalomam bokros foglalkozásaival is közelebről megismerkedni. Azonban esodáltam.

Kopogtatásaimra nem kapva választ, esengetni kezdtem, mire a cselédje jelent meg a hátam megett ajtóban, kissé udvariatlanul kérde meg tőlem, hogy kit keresek?

Linsley ügyvéd urat keresem.

Itt lakik. Hozott a számára valamit? Beszélni szeretnék vele.

Az nem lehet.

Miért? Nincs talán itthon?

De igen, hanem dolgozik.

Hiszen én is tanácsot szeretnék tőle kérni.

Akkor jöjjön hat óra után, amikorra készen lesz a kereskedőházak ügyeivel.

Jól van. Elfogok jönni. De én idegen ember vagyok s így sehogyan sem értem, hogy miért van akkor az ügyvéd ur ajtajára nagy betűkkel írva, hogy reggeli

tezett folyamodvány utján; az idén decz. hó vége után ez a kedvezmény is megszűnik, azontul a régi ötforintos értékvesztett papírrá lesz.

— **Az ivás áldozata** lett Mátyási József, zsitva-gyarmati születésű 35-éves molnárlegény, ki Nagyodon a Garam-folyón lévő egyik malomban dolgozott. E hó 17-én ittas állapotában akart bemenni a malomba, de a bejáró hidon elveszté az egyensúlyt, a Garamba zuhant s ott lelte halálát. Hulláját másnap fogták ki.

— **A győrvidéki tanító egyesület** kérvénymintát küldött a hazai tanító-egyesületeknek, hogy szólítsák fel a néptanítók ügyének támogatására az illető kerületek orsz. képviselőit. A kérvényben a következő reformok életbeléptetése ajánlatik: 1. A falusi néptanítók fizetésének minimuma 600 a városiaké 800 frt legyen, mit az iskolák fenntartói fizessenek. 2. Ötödéves pótlékul e fizetések 5 százalékát kapják. A 600 és 800 frt fizetéssel egyformára lennének téve a tanítói állások jövedelmei, az ötödéves pótlékkal pedig teljesen helyhez köttetnének a tanítók. 3. 30 évi szolgálat után, munkaképtelenség esetére teljes fizetésüket kapják és pedig 500-at az országos tanítói nyugdíjalapból a többi az iskola fenntartótól. Egyébként pedig tartoznak 40 évig szolgálni, hogy ugyanazt a nyugdíjat nyerjék.

— **A hölgyek és a vadászjegy.** A vadásztörvény nem volt tekintettel a női Nimródokra, mert csupán azt tartalmazza, hogy a férfiak 12 frt 50 kr-ét s 20 éven alóliaik 6 frt 50 kr-ét válthatják ki a vadászjegyet; — pedig tudjuk, hogy hölgyek is vannak, kik szenvedélyes vadászok. Egy birtokos vadászterületén vadászó társaság egyik vezelműs hölgy tagja, udvarlója azon ügyetlen figyelmeztetésére, hogy vadászati jegye nincs, azt felelte: Nem tesz semmit, hisz a férj és feleség egy test, egy lélek; a férjem pedig vadászhat a birtokosnő érdekében, mert arra van engedélye. Ki tévesztette itt el a paragrafust? A törvényhozó? A birtokosnő? A férj? A nő? vagy talán az udvarló? Késsé fogas kérdés.

— **Rövidhírek — Időjárás a jövőhétre:** Délkeleten derűs, északnyugaton változó felhőzetű, esendes időt várhatni, itt-ott esővel, kevés hóvaltozás mellett. — **Fiume** 5000 fritos ezüst korszort tesz Deák ravatalára s 300 tagú küldöttség által küldi fel a fővárosba. — **Londonban** foglalkozás nélküli munkások munkát követelve, már napok óta zavarognak. — **Turócz-Szent-Mártonban** töt „nemzeti” (?) házat akarnak építeni, melynek az lenne rendeltetése, hogy abban színház és dalegyeleti előadások és másféle mulatságok és ünnepek rendeztesenek. Az épület költségei 30.000 frtra rugnának, az összeget aláírás utján akarják fedezni. — **Státarium.** Zala, Veszprém és Somogy vármegyékben kihirdették a státariumot. Ezzel a hatalmas eszközzel talán sikerülni fog az ottan garázdálkodó rablóvilágnak véget vetni. — **A postatakarék-pénztárba** szeptember hóban 29,778 tételen 248,202 frt 18 kr. tétetet be s 215,753 frt 16 kr. vétetett ki. — **A jövő évi költségvetés** — mint hírlík — holnap fog a képviselőház elé terjesztetni. — A miniszterelnök ezenkívül még több törvényjavaslatot fog bemutatni, melyek az állami bevételek fokozására irányulnak. — **Aranyos-Maróth** közelében egy kőbor cigány csapatot fogtak el. Az a gyanyu nehe-

nyolcz órától este hat óráig végzi ügyvédi teendőit?

Furesa! Hát biz' az egyszerűen azért van, hogy tudja mindenki, miszerint ezekben az órákban az ügyvéd ur egészen a foglalkozásának él, s így ne háborgassa senki.

Ki voltam röviden elégitve, s még nagyobb kíváncsisággal vártam az esti hat órárt.

Midőn este hat óra után újra csengettem az ajtaján, a cseléd elkérte névjegyet és sietett bejelenteni.

Linsley már ismert látásból, tudta, hogy egy házban lakunk s egész udvarisan nyitott ajtót előttem.

Mondhatom, hogy igen szívesen látott. Leültetett az íróasztala mellé, a melyen ismét csak a tegnap látott tintatartó, toll, könyv és papiros hevert, s egyébként is az egész szobában semminemű változást se vehettem észre. Pedig az ügyvéd ur reggeltől estig azon szobában dolgozott két nagy kereskedői ház számára, mert az volt a rendes dolgozó szobája, abba a munkára kiszabott idő alatt még a családja tagjainak sem volt szabad belépniök, s ezen fáradságos munkája közben háborgatmok. Ez idő alatt az ügyvéd még nem is étkezett, a szomját is csak akként enyhítette, hogy a vízvezeték oda szolgált az asztala közelébe.

Mivel szolgálhatok? kérdé udvariasan, mialatt egy illatos kyvoesti szivarral kínált meg író asztala fiókjából.

zedik rájuk, hogy a Privigyén tartott országos vásár alkalmával nagymérvű lopásokat követtek el. — **Zsarnóczán** a Garam magas vizállása s hidépítés miatt felakadt a közlekedés s e szerént tutajokkal sem lehet közlekedni. — **A népfelkelés** szervezőinek mielőbbi befejezése czéljából a honvédelmi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. — **Pozsonyban** e hó 18-án leplezték le a város szülöttének, Hummel N. János zeneköltőnek díszes emlékszobrát. — **A nagyváradi jogakadémia** 1888-ban ünnepli meg fennállásának századik évfordulóját. — **A filokszer** eddig 35 megye területén 594 községben mintegy 85,000 holdnyi szőlőterületet támadott meg.

#### APRÓSÁGOK

— Rovatvezető: Zubany.

A czélnál. — Bírkozik a koresolya-egyletbe, Emma nagysám? — Oh, már nem szükséges; mult hét óta jegyben járok.

Noé galambja. — Vajjon him avagy nő volt-e az a galamb, mely olajjával tért vissza Noé birkájába? — Mintin nagyon sokáig kellett a száját csukva tartani, nehogy az olajját e'ejse: okvetlenül him volt.

Ha egészségének nem árt. — Ma nevem napja van, ime fogja, itt van husz krajczár, igyék érte egy polár bort az egészségemre. — Koldus: Az Isten adjon érte ezeranyit, — de ha a nagyságos asszony egészségének nem árt, inkább isom-pálfiakát.

— **A bőr elkeresedése.** Lapunk egy barátja a következőket írja: A bőr elkeresedése különösen a lábakon, a mit népiesen tyukszemnek neveznek, mind nagyobb mérvűket ölt és ez az egy baj az, melyen éppen az egészséges, sokat mozgó és járó emberek és azok a nők és férfiak szenvednek legtöbbször, a kik a „fess” lábbeliket kedvelik. Sok szakember foglalkozott már avval, hogy miként lehetne kellemetlen bőrkéregesedést alaposan eltávolítani; de a sok kísérletnek az eredménye a lapok hirdetései közt mutatkoznak legjobban és pedig hangzatos frázisokban. Mind ezek az agyondicsért csodaszerek azonban nem sokat érnek, mert ha eltávolítják is a tyukszemet, ugyanazon a helyen rövid idő múlva ismét visszajön. Tudtommal és a saját tapasztalatom szerint az egyedüli legjobb szer a **Luser-féle** turisztapasz, mely alaposan, könnyen, és biztosan eltávolítja a tyukszemet és egyéb bőrkéregesedést akár a kézről, akár a lábról és néhány nap alatt vissza adja a bőrnek régi lágyágát. A Luser-féle turisztapasz a vidéken majd minden nagyobb gyógyszerárban és Budapesten a főraktárban: **Török József** gyógyszerésznél (Király utca) 60 krajczárnyi csekély árért kapható; de ajánlom, hogy a vevő csak Luser-félet kérjen és fogadjon el, mert a többiek nagyrészt csak gyenge utánzatok. Itt helyben kapható **Medvezky S. gyógyszerésznél.**

(Igy hát még azokban sem tartott okmányokat, hanem szivarokat.)

Megbocsásson az ügyvéd ur! Én már egy ízben bátor voltam napközben alkalmatlankodni.

Ah, igen, tudom, de akkor éppen el voltam foglalva. E mai nap igei terhes volt rám nézve, mindkét kereskedőház számára nagyon sokat kellett elvégezniem. Még most is ki vagyok mertülve a fárságtól.

És az ügyvéd ur valóban komolyan törülgetni kezdé a homlokát.

Uram! — szóltam ekkor mosolyogva — én csak azért jöttem, hogy megkérdjem, vajjon hol tartja azon peres iratokat, melyeket reggeltől estig a két kereskedőház érdekében összeír?

Hiszen nem irok én egész nap semmit, gyakran minden hó végén csakis a fizetésem nyugtáját írom meg.

Akkor hát mivel van annyira elfoglalva? Tanácsokat adok és okiratokat diktálok.

De kiknek? Mikor ide senki se jár, és nincs egyetlen írnoka, a kinek diktálná?

Linsley elnevette magát. Megfogott és odavezetett a telefonhoz.

Látja, édes barátom! Én ezen keresztül társalgok egész napon át a két kereskedőház főnökeivel. Arra, hogy folyvást én oda, vagy ökhözám szaladgáljanak, nem volna idő, s gyakran némely esetekben már késő is van.

**Madarassy László.**

## LEVELEZÉS.

Léva, 1887. okt. 20.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Bocsos lapj. okt. 9-iki számának nyíltérben Ehrenstein Ignác a papmajor bérleje által a tűzvész alkalmával tanúsított reventhetlen bátorsága és önfeláldozó ügybuzgóágaért Bajusz József városi rendőr-örmester ki lett tüntetve s meg lett dícsérve; — helyesen.

Ha Ehrenstein Ignác következetes, méltányos és igazságos lett volna, akkor a nyíltérben foglalt közleményére, nem válaszolok, hanem egyszerűen tudomásul veszem. — De miután soraiiban kifejedte azokat, a kik szintén ily dícséret érdemeltek, kik a gyakorlatnál és a tüznél majdnem mindig elsősk szoktak lenni, kik ügybuzgóságuk ügyességük, bátorságuk és értelmi tehetségük folytán szakaszvezetőrangra is emelhettek, kik az október 2-kán dühöngő tüzvézsnél az elsősk voltak, kiket azonban a cikkíró észre nem vett s megemlékezésre sem méltatott: ez okból késztettem lettem közleményét a valódi tényállás és igazságnak megfelelően kiegészíteni.

Minden tűzoltónak első kötelessége, ha a tűzhelyre érkezik körültekinteni, nines-e emberi élet veszélyben? hogy aztán mit tesz? az egyéni belátása, ereje és bátorságára van bízva. Így történt a fent nevezett tüzesetnél is. A közel lakó tűzoltók megérkezvén a veszélyben, kötelesség érzetök által indítatva, észrevették, hogy a szobában egy öreg beteg asszony egy világtalan 4 éves fiúval fekszik.

Vizhiány dacára rohantak megmentésükre és esdesenél zaj nélkül kivezették s megmentették őket. Mások hallva a barmok bögsét az istálló ajtót törték fel, igyekeztek megmenteni azt, a mi még élő s megmenthető volt.

Sajnos, hogy többet nem tehetek! de ez nem a tűzoltók és a polgárság hibája, hanem a padozatlan ólnak, az ólnban levő nagy mennyiségű fának és a vizhiánynak lehet beszámítani. — De nines szándékom most bírni, mert akkor nagyon tág terem lenne és soknak fejfájást okozna közleményem. így hát maradok a tárgy mellett, tudniillik a cikkkecskének kiegészítésénél.

A tűzveszélyhez sorrendben érkeztek: Takács István szakaszvezető, Mosonyi Sándor czipész, Kratochvil András tűzoltó, idb. Mordinyi Agoston esővezető, Bajusz József rendőr, Runna Antal, Hadas János tűzoltók, Uhrin Sándor tisztviselő, Teszák János és Hrasco György.

Hogy az értelmes tűzoltók nem a tehenek, hanem a szobában levő beteg asszony és fia megmentésén kezdtek meg működésüket, az igen természetes és emberbaráti szempontból csak dícsérendő.

A tény következő: Kratochvil András az égő szobába rohanva, az ágyon fekvő Bátorvitzky Mariát, Uhrin Sándor pedig a 4 éves fiút öibe fogva hozták ki. Ez alatt Takács István és Mosonyi Sándor eszmadia betörték az ól ajtaját, a honnan Takács István egy tehenet, idb. Mordinyi János Bajusz Józseffel 1 tehenet és lovat, Hrasco György egy lovat, Teszák János Hadas Jánossal a 4-ik tehenet mentették meg.

Elvártam volna, hogy a bérlő ily veszély alkalmával jobban megfigyeli mindazokat, kik valóban kiténtették magukat; s miután ezt nem tette, örvendék, hogy nekem alkalmat adott hírlapi közleménye által, a fent nevezett tűzoltókat s lelkes polgárokat jelenleg ügybuzgóságuk és önfeláldozásukért kiemelnem.

Fogadják az összes tűzoltóság nevében hálás köszönetem nyilvánítását.

Maradtam tek. szerkesztő urnak,

Léva, 1887. okt. 22.

tisztelettel

**Pazar Károly**

főparancsnok.

## KÖZGAZDASÁG.

### Előadói javaslat a mezőgazdasági rendtartásról.

(Folytatás és vége.)

XII. Fejezet.

Kártérítési ügyekről.

100. §. A kihágások alkalmából elkövetett károkkért a kártevő teljes kárpótlással tartozik.

E végre megkivántatik, hogy a kár a községi előjárásnak a kár elkövetésétől számított 8 nap alatt felvehetés czéljából bejelentessék.

A vetésekben okozott kárnak becslése mindig oly időben eszközözendő, midőn az termék-mennyiségben megállapítható; a kár vagy természetben vagy pénzértékben téríthető meg.

101. §. Kihágásból származó kártérítési követelések és az okozott költségek, a mennyiben az eljárás folyama alatt támasztatnak, rendszerint a feljelentés folytán hozott határozatban döntenők el.

Ha alapos megbíralásuk bővebb bizonyítást igényelne és ezért a kihágás elkövetése kérdésében a határozathozatalt késleltetné, a káros követelésével polgári perre utasítandó.

102. §. Legeltetési kihágások esetében

a károsultnak jogában áll az okozott kár helyett a kárjdi megfizetését kívánni, ez esetben a kár bizonyítása nem szükséges.

A kárjdi az elkövetés idejétől számítva négy hétig követelhető.

103. §. A kárjdi kitesz:

1 darab szarvasmarháért . . . . .	50 krt.
1 „ kecskéért . . . . .	15 „
1 „ juhért . . . . .	5 „
1 „ lóért, öszvérért és számárért . . . . .	40 „
1 „ sertésért . . . . .	20 „
1 „ csikóért . . . . .	20 „
1 „ ludért . . . . .	2 „
1 „ más baromfiért . . . . .	1 „

Ha a legeltetés bevetett vagy beültetett földeken, réteken, kertekben, faiskó-láokban vagy szőlőkben, továbbá gátakon és töltéseken, utak árkaín történt, a kárjdi háromszoros összege állapítható meg.

104. §. A tilosban talált állatok a tulajdonos, illetőleg a bérlő, a családjukhoz tartozók és eselédjeik, valamint a mezei rendőrök által behajthatók.

A behajtott állatok az okozott károk, illetőleg a kárjdiak, hajtópénzek és egyéb költségek biztosítékául szolgálnak.

Ha azonban az állatok tulajdonosa az okozott kár és költségeknek megfelelő biztosítékot nyújt, a behajtott állatok azonnal kiadandók.

105. §. A zálogoló a megejtett zálogolárról 24 óra alatt a községi előjárásnál jelentést tenni tartozik.

Az előjárás az állatok elhelyezése, illetőleg a mennyiben a felek a biztosítási összeget nézve megegyezni nem tudnak, a biztosíték nagysága iránt intézkedik.

A községi előjárás ebbeli intézkedése felelősség tárgyat nem képezheti.

A községi előjárás azonban köteles az ekként felmerülő tartási és egyéb költségek iránt a hatóságnak jelentést tenni.

106. §. Ha a zálogban levő állatok tulajdonosa a községi előjárás intézkedéséről számíva két hét alatt nem jelentkezik, vagy más biztosítékot nem nyújtana, a zálogba vett állatok kellő közhírré tétel után, nyilvános árverés útján eladandók s a befolyó pénz az első fokú hatóságnak átadandó.

Az ekként befolyó pénz első sorban a hajtópénz és az eljárási költségek fedezésére, azután a kárjdiak, illetőleg a károk megtérítésére fordítandó.

Az esetleg fennmaradó összeg az elmarasztaltnak visszaadandó, ha pedig ez 3 hó alatt nem jelentkezik, az országos közgazdasági alap részére szállítandó be.

107. §. A hajtópénz szarvasmarhák, lovak, számarak és öszvérek után 10 kr., egyéb gazdasági állat után pedig darabonként 5 krajczárban állapíttatik meg.

Ezen összeg a behajtott illeti s fizetésére a behajtott állatok tulajdonosai egyetemlegesen kötelezendők.

## KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

### Értesítés.

I.

A felvidéki magyar közművelődési egyesület barsvármegyei gyűlékezete 1887. évi október hó 30-án Verebélyen, a járási főszolgabírói hivatal helyiségében közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A Verebélyen felállítandó kisedővő létesítésének ügye.
2. Az elnökség által előterjesztendő folyó ügyek.
3. A beérkezett és felmerülendő indítványok tárgyalása.

Az egyleti gyűlésekre, külön meghívók ki nem adatnak, azokra minden egyleti tag hivatalos, s a magyar nemzeti közművelődési ügynek minden barátját ezen közgyűlésen is örömmel üdvözlé.

Szkiczón, 1887. okt. hó 13-án.

**Odescalchi Arthúr** herczeg

elnök.

II.

### Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a m. t. alapító, pártoló és működő tagi urakat, hogy a lévai önkéntes tűzoltóegylet évi közgyűlését e hó 27-én, ma délelőtt 10 órakor a városi ház termében tartja, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja Léva, 1887. október 22.

**Pazar Károly.**

főparancsnok.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

### Irodalom legújabb terméke.

**Munkay János**, egyházi irodalmunk jeles művelője garam-újfalusi esperes-plébános előzetesét hirdeti „**Igaz-e, hogy mi katolikusok mindenben hátra vagyunk s ha igen, mi ennek az oka?**” című munkára, melynek tartalma: Mi az oka, hogy a prot. kisebbség uralkodik hazánkban, a katolikusok pedig hátréba szorulnak? Igaz-e, hogy Magyarország protestantizmus nélkül föl nem állhatna? A parlamentarizmus viselt dolgai Magyarországon. Igaz-e, hogy a róm. kath. anyaszentegyház Krisztus Jézus egyháza? Lehet-e örülni azon, hogy Magyarországon több vallásfelekezet létezik? A kath. és prot. érdeklődés és semlegesség. A magyar kath. egyház és a népképviselek. Protestáns vivmányok. A szentírás isteni tekintélye kath. és prot. szempontból. A szabadvizsgálat eredménye és a

ker. társadalom. A jelenkori hitetlenségnek kik az okai? Egy új adat a protestáns szabadság grászós eredményéhez. Igaz-e, hogy hasznalnak a szentégek a protestáns papjás jelen állásában megfellet-e világra szóló pápi hivatalának? Az isteni tisztelet ünnepeles szolgálata kath. és prot. szempontból. A templomok díszítése katolikus és protestáns szempontból. A kath. egyház ünnepei protestáns szempontból megítélve. Az egyházi kath. szertartások, miért nem tetszenek a protestánsoknak? Az imádságok szellem kath. és prot. szempontból. A Confirmationának ünnepeles kiszolgáltatása kath. és prot. szempontból. Igaz-e, hogy mi katolikusok a bold. Sziget s a Szenteket imádjuk s mi adhatott okot e rágalmra? Az eskü profanatója s annak következményei kinek rovandók föl? Az Isten, bold. Szűz és Szentek nevének káromlása. Mi az oka, hogy még a szabaddómívességgel is szövetezik a protestantizmus? A protestáns elvek befolyása az egyházi és állami Rend felragasztására. Az egyház törvénykezése megújítására. Cujus Regio, illius et Religio. A prot. elvek érvényesülése az egyházi törvénykezés s pápi rend kiváltásának megújítására. A protestáns elvek befolyása az egyház törvényes vagyonszerzése s birtoklására. Miért fogynak jelenkorunkban a kegyes ajtatos Alapítványok? Igaz-e, hogy a kath. papság száma eszökkenő félben van s mi ennek az oka? Igaz-e, hogy a vallás s egyház annál szabadabb, minél több vagyonától megfosztják? A Péterillér kath. és prot. szempontból. A kath. egyház a társadalom szabadságának egyik hatalmas palladiuma. A katolikusok túrelmessége és a német kulturához. A családi viszonyok elrendezése kath. és prot. szempontból. A polgári házasság kath. és prot. szempontból. A hitújítást nagyban előmozdította a papság nőssülési hajlama is. A bünhődés s vezeklő élet becsé kath. és prot. szempontból. A bűjtölés kath. és prot. szempontból. Kicsodák nagyobb hazafiak, a katolikusok-e vagy a protestánsok? Mi az oka, hogy a magyar protestánsok az irodalom terén kiszorítják a katolikusokat? Az erkölcsi s tudományos haladás kath. és prot. szempontból. Igaz-e, hogy a katolikus nép butább és munkálatlanabb, mint a protestáns? A protestáns tudományosság s művelődés a gymnasiumokban. A kath. püspöki kar és a tudományos főiskolák és egyetemek. A kath. püspökség érdeme a leánynevelés terén. A kath. püspöki méltóság a földművelés, gazdaság s műiparral szemben. A munkának megszentelése a kereszténység s egyház által. A műipar felszabadítása kath. és prot. szempontból. A bűnösök megtérítése kath. és prot. szempontból. Missio a nép számára, kath. és prot. szempontból. A szerzetes rendek, miért gyűlölik a protestánsok? A szerzetes szűkek vagyis apácák kath. és prot. szempontból. A haldkölbetegek ellátása kath. és prot. szempontból. A temetés és temető kath. és prot. szempontból. A holtak segélyezése kath. és prot. szempontból. Megtérések a kath. hitre (Conversziók.) Az apostoli Szent-Szék tekintélyének megfogytatása és a jelenkori honvédelem, militarizmus. A n. VIII. r. 12 ívre terjedő munkának, mely még ez évben jelenik meg, előfizetési ára 1 forint. A megrendések a szerzőnél Garam-Ujfalu, Barsmegye, u. p. helyben, bérmentes széküldés mellett, legkezdésben a pénz előleges bekiüldésével eszközölhetők. A jelen egyházi és hazai viszonyok tisztázására alkalmazott ezen munkának tiszta jövedelmét szerzi a szegény kath. tanítók felsegítésére, illetőleg az országos kath. alap javára ajánlja. A megrendéseket pedig kellő tájékozás végett okt. 31-ig kéri. — Ajánljuk a derék egyházi író, eme u'abb terméket az érdekl. közönség szíves figyelmébe!

## Nyíltér. \*)

I.

T. cz.

Van szerencsém tudomására hozni, hogy Léva állomáson **kő-szén, kovács-szén, fa-szén és pir-szén (koax)** ezen-tul tetszés szerinti minőségben és mennyiségben lesz kapható, valamint hogy ilyenmő szénnek nagybani megrendelése is közvetítettik.

### Az állomási főnök.

II.

### Butoreladás.

Egy teljes garnitúra szoba berendezés és egy diván 6 székkel eladó Léva. Bővebet a kiadóhivatalban.

III.

### Nyitrai és Társa

könyvkereskedésben Léva egy jó házból való, legalább 3—4 középiskolai osztályt végzett gyakorlatnok, ki a magyar, német és tót nyelvekben jártas, a z o n n a l felvétetik. — Sürgösen kerestetik azonfelül egy értelmes, megbízható, becsületes, házalásra is alkalmas bolti szolga, ki magyarul, tótul s esetleg németül is beszél, írni, olvasni tud. Előnyben részesül, ki némi biztosítékot képes nyújtani.

### Szerkesztői-üzenetek.

L. J.-nak. Jól esett szíves megemlékezése, fogadjja öszinte köszönetünket, üdvözlésünket!!  
L. M.-nak. Örömmel üdvözlőlük szerény táborunkban! — A kiadó hivatalban intézkedünk.  
Szeve r i n n e k. Jónni fog, némi változtatással.  
N. L.-nak. Semmi szin alatt; személyes ügyeket nem ventillálunk.

## POSTAJÁRAT.

Léváról	Indul	Lévára	Érk.
Kálna-Zeliz-Csatára	3.40	Csata-Zeliz-Kálnáról	4.35
Szántó, Ipolyságra	6.55	Ipolyság-Szántóról	7.11
Báth, Seimeczbányára	11.30	Báth, Seimeczbányáról	3.55
Verebély, Ar-Maróth-		Ar-Maróth-, Nyitra	
Nyitra	12.25	Verebélyről	7.10

— A vastagabb betűvel jelzett szám, az esti 6 órá-tól reggeli 5.30 perczig tartó időszakot jelenti

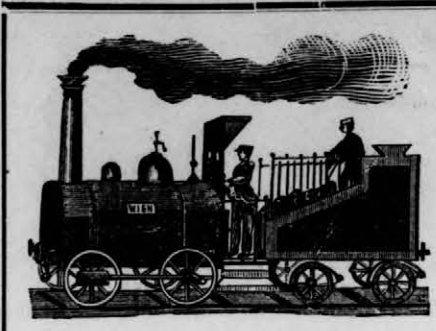
### Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt — kr — 6 frt 30 kr. Kétszeres 5 frt 20 kr — 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt — kr. — 5 frt 20 kr. Arpa 5 frt — kr. — 6 frt 20 kr. Zab 4 frt 30 kr. 4 frt 60 kr. Kukoricza 6 frt — kr. 6 frt 40 kr. — Bab 6 frt — kr 6 frt 60 kr. Lencse 6 frt 50 kr. 6 frt 80 kr. Köles — 4 frt 30 4 frt 50 kr.



**En, Csillag Anna**  
 185. ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbirt. uraknál elősegít egy teljes crés szakálnövést. rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrzi korát öszüléstől a 1. magasabb korig. Egy kis csomag ára 50 kr., 1 fűt. 2 fűt. Postával küldés napenként a pénz előleges beküldése vagy postautárvétel mellett az egész világra.  
**CSILLAG ÉS TÁRSA,**  
 Budapest,  
 Király-utca 26.



A vastagabb betűvel jelzett szám, az esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszaktól jelenti.

Léva-Csata-Esztergom-Nána			Esztergom-Nána-Csata-Léva			Csata-Ipolyág		
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat	
	I.	III.		I.	III.		I.	III.
Léváról . . . . .	ind.	7. — 4. —	Budapestről . . . . .	ind.	8. — 11.20	Csata . . . . .	ind.	11.03 6.19
Alsó-Várad . . . . .	"	7.26 4.25	Bécsből . . . . .	"	10. — 9. —	Zalaba . . . . .	"	11.21 6.38
Nagy-Salló . . . . .	"	7.57 4.54	Esztergom-Nána . . . . .	érk.	9.19 4.17	Ipoly-Pásztó . . . . .	"	11.43 7.02
Zeliz . . . . .	"	8.27 5.23	" . . . . .	ind.	9.50 4.45	Bél . . . . .	"	11.56 7.16
Csata . . . . .	érk.	9. — 5.56	Köhid-Gyarmat . . . . .	"	10.11 5.12	Szakállos . . . . .	"	12.14 7.38
" . . . . .	ind.	9.24 6.28	Kéménd . . . . .	"	10.29 5.32	Visk . . . . .	"	12.33 8. —
Bény . . . . .	"	9.41 6.51	Bény . . . . .	"	10.43 5.53	Ipolyág . . . . .	érk.	1. — 8.30
Kéménd . . . . .	"	9.55 7.07	Csata . . . . .	érk.	10.57 6.09	<b>Ipolyág-Csata</b>		
Köhid-Gyarmat . . . . .	"	10.12 7.28	Csata . . . . .	ind.	11.15 6.45	Ipolyág . . . . .	ind.	7.20 4.10
Esztergom-Nána . . . . .	érk.	10.32 7.50	Zeliz . . . . .	"	11.49 7.20	Visk . . . . .	"	7.48 4.40
Budapestre . . . . .	érk.	11.30 9.25	Nagy-Salló . . . . .	"	12.24 7.57	Szakállos . . . . .	"	8.11 5.06
Bécsbe . . . . .	"	6.14 5.53	Alsó-Várad . . . . .	"	12.48 8.22	Bél . . . . .	"	8.26 5.22
			Léva . . . . .	érk.	1.12 8.46	Ipoly-Pásztó . . . . .	"	8.14 5.42
						Zalaba . . . . .	"	9.02 6.01
						Csata . . . . .	érk.	9.18 6.18

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; helyeg díjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadószolg. ad, ki levelelbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Az én háziszórem.

Szepes Görgő. Tekintetes Ur! Az Ön kitűnő Brandt R.-féle svájci labdacsaí heves szívögőreseim és nehéz lélekzetvételemmel teljesen megszabadított, miért is Önnek legőszintébb hálánkat nyilvánítom. Nem fogom elmulasztani az Ön jó hatású gyógyszerét másoknak is ajánlani. Magam is fogom még ezután is utasítása szerint használni. Mély tisztelettel Eggermann Adolf vendéglős. — Brandt R. svájci labdacsaí dobozonként 70 krért minden gyógyszerért kaphatók de a vételnél ügyelni kell

arra, hogy a dobozon vörös mezőben fehér kereszt-Brandt R. ur aláírásával legyen látható.

**Inteőligens egyének mellék foglalkozást kapnak,** mely naponta 2—3 fűt jövedelmet hajthat és egész müvelt, bármily állású egyének is elvállalhatják e foglalkozást, mely nem sorsjegyek vagy kereskedelmi cikkek kolportálásából, hanem hazafias és politikai természetű, igen érdekes müveknek (általunk közlendő) könnyű módon való terjesztéséből áll. Bővebb értesítést ad: Nosz-

lopy E. Budapest IV. Lővész-utca 5.

**Barsvármegye nagy falu térképe** már megjelent és Nyitrai és Társa urak könyvkereskedésében felhuzatlanul 3 fűt 50 krért, vászonra felhuzva 5 fűt, vászonra felhuzva és pálezákkal ellátva 6 fűt 50 krért utánvét mellett kapható.

Posner Károly Lajos és fia.



**WEISS JÁNOS**  
 áruháza, Brünnbenn  
 Ferdinandsgasse Nr. 7.

**Brünni téli öltőnyzővetek**  
 kitűnő minőségben, 135 cm. széles, tiszta szövés egy teljes férföltönyhez 5 frtért.

**Valódi házivászon**  
 1/4 széles, 29 rőf, 1 vég 4 fűt 50 kr., 1 vég 3/4 széles 5 fűt 75 kr.

**Rumburgi Oxford (valódi)**  
 legújabb minták 1 vég (30 rőf) 6 fűt, 1 vég 29 rőf 4 fűt 50 kr.

**Törülközők**  
 vászomból, vörös széles szegélyvel 6 drb 1 fűt 30 kr.  
 Konyha törülközők  
 szürke vászon teljes széles és hosszú 6 drb 85 kr.

**Férfi alsó nadrág**  
 barchent, Köper és Riesen-vászomból, kék barna és fehér 3 pár 2 fűt 25 kr.  
 Croisé, elegáns, vörös szegélyzettel, gyöngyház gombokkal 3 pár 2 fűt 75 kr.

**I maradék futószőnyeg**  
 10—12 méter hosszú, mindenféle színben, nagyon tartós csak elsőrendű minőség 3 fűt 50 kr.

**Női ruhaszővetek**  
 legdivatosabb és elegáns minták ősz és téli idényre, 100 cm. széles 1 ruhára 10 méter 4 fűt 20 kr.

**Rumburgi fényezett vászon**  
 3/4 széles különösen férfi ingekre igen alkalmas 1 vég (30 rőf) 8 fűt 50 kr.

**Sternbergi kanevas**  
 1 rőf széles mindenféle színben csíkos eredeti színért kezeség vállalattal 1 vég (30 rőf) 6 fűt.

**Chiffon**  
 igen jó minőség, különösen férfi, női- és gyermek fehérnemű gyanánt alkalmas, 90 cm. széles 1 vég (30 rőf) I. minőség 5 fűt 50 kr., II. minőség 6 fűt 50 kr., III. minőség 7 fűt 50 kr.

**Női ingek**  
 crős vászon vagy chiffonból rendes nagyság esikbetéttel 6 drb 3 fűt 75 kr.

**Munkás ingek**  
 legjobb rumburgi ezüst Oxfordból, kitűnő minőség 3 drb 2 fűt 50 kr.

**Damast törülközők**  
 tiszta vászon 50 cm. széles, teljes, hosszú, széles rojtokkal legújabb minőség 6 drb 2 fűt 10 kr.

**Postautárvétellel küldetnek.**  
 Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve Meg nem felelő cikkek visszavételnek.

**7 arany és ezüst érmet nyert**  
 legjobb  
**KÉZI HARMONIKA**  
 Ariston, Eufonium, Melyfon, és ezek hangjegyei.  
 Cziterák 8 fűt 50-től 80 forintig.

Különösen ajánlja legújabb patent hangverseny cziteráit, mindennemű hangszereit, hegedű, fuvola, klarinét, szájharmonikáit, ocarináit, zenélő albumait stb.

**TRIMMEL N. JÁNOS**  
 harmonika gyár és hangszer-raktár.  
 BÉCS.

Képes árjegyzékek harmonika és hangszerekről ingyen és bérmentve. — Színezett árjegyzékek ismétlődőnek 1 fűt előleges beküldés mellett.

**MEIDINGER-OFEN H. HEIM**  
**Dr. Meidinger-kályhák**  
 továbbá  
 takaréktűzhelyek, kályhák fa és kőszén fűtéshez  
 fakosarak és felszerelések  
 varrógépek és háztartási cikkek  
 nagy választékban olesón kaphatók

**Kern Testvéreknel Léván**  
 vas- és fűszer raktár

100 kilo Kőszén fűt 1.30  
 100 kilo Coax fűt 1.80

kívánatra árjegyzék bérmentve küldetik.

**Tűzifa-eladás.**  
 Garam-Szőllősen 1400 méter tűzifa egészben vagy részletekben eladás alá bocsátattik. Tudakozódások Czibulka Kálmánhoz Bars-Ujbányára intézendők.

**Magyar gyártmány!**  
 A valódi  
**LENCK-KÁVÉ**  
 ízlésművelő

aroma, illat és az alkotórészek kifogástalan minősége tekintetében a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat kapható minden esemégy, fűszer és fogyasztási árukereskedésben.

S. L. Védőjegy. Lenck-Kávé.

**Franczia padló-fénymáz**  
 parquetok, puhafa és lakkozott padlók befényesítésére.

Legolesőbb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquetekhez, világossárga, sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquett, puhafa- és fényezett padlóhoz; azonnal megszárad és minden kefélés nélkül tartós fényt kölcsönöz.

Ára dobozonként 85 kr. és 1 fűt 60 kr  
 — Egy tgas szob hoz elégséges egy 85 kros dobozzal. —

Árjegyzékeket ingyen küld:

**SCHNEIDER & Co.**  
 Wien I. Herrengasse 10.  
 Raktár:

**KERNTESTVÉREKNEKLÉVÁN.**

Csak egy valódi, ha minden doboz fenti védjegyet viseli; mivel több hasonkinézű gyártmány létezik, melyek a többnyire olesó anyagokból állítanak elő, minek következtében nem tartósak a közönség hamis hirdetések által félrevezették.

**A LEGJOBB Szivarkapapir a valódi LE HOUBLON**  
 franczia gyártmány  
 Hawley & Henry. Parisban.

Ősdi hamisított gyártmány ellen!  
 E szivarkapapirt Dr. Pohl J. J. Dr. Ludwig E. Dr. Lipmann E. A bécsi egyetem vegyeszeti tanárai legmelegebben ajánlják kitűnő minőségeért, tisztaságáért, s mert az egészségre nézve semmiféle ártalmas anyagot magában nem foglal.

500 PILLÉK  
 LE HOUBLON  
 HAWLEY & HENRY  
 17, rue Béranget, à PARIS

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől. **Érdem-érmek** különböző kiállításokról.

**30 éven át jónak bizonyult**  
 Osztrák csász. kir. szabadalmazott legelső amerikai és angol szabadalommal ellátott

**Anatherin fog- és szájviz**

**Dr. Popp J. G-től cs. kir. udv. fogorvos Bécs, I. Bognergasse 2.**

Gyökéres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen mint szintén a szájüreg és a foghús minden betegsége ellen. Megkönnyebbíti a gyermekek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvizek használatánál. Jónak bizonyult öblögető víz az idült torokbajoknál és a ronesoló toroklobnál. A legelső orvosi tekintélyek bizonyítványai elismerték ártalmatlan és mindenkinek ajánlható voltát, s számos jóhírnévben álló orvos által rendeltetett is. 1 nagy palack 1 fűt 40 kr. 1 közép 1 fűt és 1 kicsi 50 kr.

**Dr. Popp. cs. kir. udvari fogorvos fogpora,** az Anatherin-szájvizel való használat mellett a fogakat épen tartja s azokat vakító fehéreké teszi. Ára 63 kr.

**Anatherin fogpaszta** a fogak tisztítása és épen tartására, a kellemtelen bűz és a fogk elhárítására. Ára üvegzelecekből 1 fűt 22 kr.

**Popp illatos fogpasztája.** Rövid használat után vakító fehér, fogak. A fogak természetes és müfogak ápolásárat és a fogfájás megszüntetésére. Darabja 35 kr.

**Fog ólom,** igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak ömölmozására. Ára dobozonként 1 fűt.

**Popp-féle illatos orvosi növénszappan.** A sömör, kütég szeplő, pörsenés, bratka és pattanások, a fejés szakállkorpa és kosz általában mindennemű brbetegség és tisztátalanság gyors és biztos maggyógyítására. Egy darab ára 30 kr.

A hamisított Anatherin szájviz a vegyelemzés kimutatása szerint az egészségre nézve ártalmas keverékekből van készítve miért is annak vételétől óvakodjunk.

A t. c. közönség kérétek, határoottan Popp cs. kir. udvari fogorvos-féle készítményt kémi s csakis az otyant fogadni el, mely az én védjeggyel van ellátva. Bécsben, Budapestben Innsbruckban legutóbb is több utazónó és elarusító igen értekevény pénzbrásra lett a törvény által elítelve

Kapható: Léván, Boleman Ede és Medveczy Sándor urak gyógyszerzetében, Báhban Zsilkay L.; Aranyos-Maróthon: Simonides P., Nagy-Sallóban: Zsorna L., Uj-Bányán: Vitkovics J., Cervinka M., Verebelyen: Berenczy özvegy Bakabányán: Molnár S., Selmecezen: Margótsy J. Sztankay F-féle

**gyógyszertárakban**

és Neumann J. kereskedésében; Nyitra: Kovács J. és Tombor C. urak gyógyszerzetében.